

ПОГОДЖЕНО
Рішення педагогічної ради
від 29 серпня 2025 року
Протокол 1/25

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Чернівецького ліцею №12

«Ювілейний»

Чернівецької міської ради

Руслана БАБУХ

2025 р.

НАСКРІЗНА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Чернівецького ліцею №12 «Ювілейний»
Чернівецької міської ради
на 2025/2026 навчальний рік

Передмова

Розділ I. Пояснювальна записка

1.1. Інклюзивне навчання

1.2. Індивідуальне навчання

Розділ II. Освітня програма початкової школи. I ступінь

2.1. 1-2 класи

2.2. 3-4 класи

2.3. 1-3 класи за програмою «Світ чекає крилатих»

Розділ III. Освітня програма базової середньої школи. II ступінь.

3.1. 5-6 класи

3.2. 5-6 класи за програмою «Інтелект України»

3.3. 7-9 класи

Розділ IV. Освітня програма старшої школи. III ступінь.

4.1. 10-11 класи

Розділ V. Особливості організації освітнього процесу та застосування в ньому педагогічних технологій.

Розділ VI. Структура навчального року

ПЕРЕДМОВА

Освітня програма розроблена на основі законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» державних освітніх стандартів, зразків освітніх навчальних програм, курсів і дисциплін.

Структурно освітня програма є сукупністю освітніх програм різного рівня навчання (початкової, базової середньої та повної загальної середньої освіти). У програмі дотримано принципів спадкоємності та наступності, тобто кожна наступна програма рівня освіти базується на попередній.

У свою чергу, програма кожного рівня освіти у спрощеному вигляді являє собою сукупність предметних основних і додаткових освітніх програм, а також опис технологій їх реалізації. Таким чином, освітня програма – це сукупність взаємопов'язаних основних і додаткових освітніх програм і відповідних їм освітніх технологій, що визначають зміст освіти та спрямовані на досягнення прогнозованого результату діяльності Чернівецького ліцею №12 “Ювілейний” Чернівецької міської ради.

Освітня програма спрямована на формування загальної культури особистості учнів закладу освіти; їх адаптації до життя в суспільстві; створення основи для усвідомленого вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; виховання громадянськості, патріотизму, любові до Батьківщини, працьовитості, культури, поваги до прав і свобод людини, бережливого ставлення до екології та довкілля.

Освітня програма є чинною, починаючи від дати затвердження.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма (далі – Програма) розроблена з метою виконання:

Конституції України

Законів України

«Про освіту»

«Про повну загальну середню освіту»

«Про внесення змін до деяких законів України у сфері освіти»

«Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності»

«Про наукову і науково-технічну діяльність»

Указів Президента України

«Про заходи щодо розвитку системи виявлення та підтримки обдарованих та талановитих дітей та молоді» від 30.09.2010 №927/2010

«Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у Новій українській школі» від 25.05.2020 року №195/2020

«Про введення воєнного стану в Україні» від 24.02.2022 №2102-IX (зі змінами)

«Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок агресії Російської Федерації проти України» від 16.03.2022 №143

Постанов Кабінету Міністрів України

«Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» від 23 листопада 2011 р. № 1392 (з змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 538 від 07.08.2013, № 143 від 26.02.2020)

«Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30 грудня 2015 р. № 1187 (з змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 347 від 10.05.2018, № 180 від 03.03.2020, № 365 від 24.03.2021, № 1134 від 31.10.2023)

«Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами» від 14.02.2017 р. № 88 (з змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 863 від 15.11.2017, № 88 від 21.02.2018, № 129 від 27.02.2019, № 152 від 26.02.2020, № 477 від 17.05.2021, № 365 від 26.03.2022, № 396 від 09.04.2024, № 1519 від 27.12.2024)

«Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення харчуванням учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти» від 20.12. 2024 р. № 1456

«Про затвердження Порядку ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку, вихованців та учнів» від 13.09.2017 р. № 684 (з змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 806 від 19.09.2018, № 681 від 17.07.2019, № 985 від 05.09.2023)

«Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» від 21.02.2018 р. № 87 (з змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 688 від 24.07.2019, № 898 від 30.09.2020)

«Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти» від 30.09.2020 р. № 898 (з змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 972 від 30.08.2022)

«Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти» від 15.09.2021 р. № 957 (з змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 483 від 26.04.2022, № 979 від 30.08.2022)

Розпоряджень Кабінету Міністрів України

«Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року» від 14 грудня 2016 р. № 988-р

«Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» від 13 грудня 2017 р. № 903-р

«Про схвалення Концепції безпеки закладів освіти» від 07.04.2023 р. №301-р.

Наказів Міністерства освіти і науки України

«Про затвердження типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О. Я.» від 12.08.2022 року № 743-22 р.

«Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» (зі змінами від 13.09.2021 № 983 «Про внесення змін до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня») від 20.04.2018 р. № 405

«Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» від 19.02.2021 №235 (з змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1120 від 09.08.2024)

«Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» від 09.08.2024 №1120

«Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» від 20.04.2018 р. № 406

«Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» для 10-х класів (зі змінами від 31.03.2020 № 464 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня») від 20.04.2018 р. № 408

«Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти» від 13.04.2011 №329

«Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти» від 21.08.2013 №1222

«Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» від 02.08.2024 р. №1093

«Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти» від 21.08.2013 № 1222 (з змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1009 від 19.08.2016)

«Про затвердження Порядку переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання» від 14.07.2015 № 762

«Про затвердження Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти» від 12.01.2016 № 8 (з змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 624 від 06.06.2016, № 635 від 24.04.2017, № 955 від 10.07.2019, № 160 від 10.02.2021, № 165 від 15.02.2023, № 1276 від 09.09.2024)

«Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації» 07.12.2018 № 1369 (з змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 221 від 18.02.2019, № 246 від 19.02.2020, № 1431 від 24.12.2021, № 689 від 16.05.2024)

«Про затвердження Положення про малу академію наук учнівської молоді» від 09.02.2006 № 90

Відповідно до статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» **освітня програма містить:**

1. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.
2. Загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також розподіл навчального навантаження між освітніми галузями за роками навчання.
3. Навчальний план, що передбачає перерозподіл годин між обов'язковими для вивчення навчальними предметами певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та/або інтегровано з іншими предметами.
4. Перелік навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що містить опис результатів навчання учнів з навчальних предметів (інтегрованих курсів).
5. Опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.
6. Інші складові, що враховують специфіку та особливості освітньої діяльності.

Освітню програму схвалено педагогічною радою (протокол №1 від 29.08.2025 р.) та затверджено керівником закладу.

Цю освітню програму після затвердження оприлюднено на офіційному вебсайті Чернівецького ліцею №12 «Ювілейний» ЧМР.

Чернівецький ліцей №12 «Ювілейний» у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», іншими законодавчими актами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерством освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, Положенням про загальноосвітній навчальний заклад, іншими нормативно-правовими актами, Статутом закладу освіти.

Освітня програма ліцею є наскрізною, охоплює освіту на I (початкова освіта), II (базова середня освіта) та III (профільна середня освіта) ступенях

навчання. Програма кожного рівня навчання у спрощеному вигляді являє собою сукупність предметних основних і додаткових освітніх програм, а також опис технологій їхньої реалізації. Таким чином, вона визначає єдність взаємопов'язаних основних і додаткових освітніх програм і відповідних їм освітніх технологій, що визначають зміст освіти, спрямованих на досягнення прогнозованого результату діяльності закладу освіти.

Головною метою закладу освіти є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності, тобто новий випускник; пошук, навчання та розвиток обдарованої учнівської молоді, сприяння професійній самореалізації, популяризація наукової діяльності та формуванню наукового світогляду.

Головними завданнями закладу освіти є:

1. Забезпечення здобуття освіти.

Надання якісних освітніх послуг відповідно до державних стандартів освіти, освітніх програм та навчальних планів.

2. Виховання і розвиток особистості.

Формування у здобувачів освіти моральних цінностей, культури поведінки, громадянської відповідальності, патріотизму, поваги до прав людини.

3. Розвиток інтелектуальних і творчих здібностей.

Створення умов для розкриття потенціалу кожного учня, розвитку критичного мислення, креативності та самостійності.

4. Соціалізація здобувачів освіти.

Підготовка до життя в суспільстві, формування соціальних компетентностей, навичок комунікації та співпраці.

5. Формування екологічної культури та відповідальності.

Виховання свідомого ставлення до природи, розуміння екологічних проблем, формування навичок раціонального природокористування та сталого розвитку, залучення до природоохоронної діяльності.

6. Забезпечення фізичного та психічного здоров'я.

Створення безпечного освітнього середовища, формування здорового способу життя.

Саме виховання компетентної, відповідальної за своє життя людини і є головним завданням закладу освіти.

Заклад освіти несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;
- дотримання державних стандартів освіти;
- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами;
- дотримання фінансової дисципліни.

У відповідності до чинного законодавства заклад освіти здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

I ступінь - початкова освіта;

II ступінь - базова середня освіта;

III ступінь - профільна середня освіта.

Призначення кожного ступеня навчання визначається Типовим положенням про загальноосвітній навчальний заклад та окреслено у відповідних Типових освітніх програмах.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення закладу освіти є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм.

Освітні програми, реалізовані в закладі освіти, спрямовані на:

- формування у здобувачів освіти сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в здобувачів освіти національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалення та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- формування потреби здобувачів освіти до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

Досягнення мети, тим самим призначення закладу освіти, забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, визначених Законом України «Про освіту»:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені Державним стандартом освіти.

Освітню програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентризму і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;

- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємопов'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів.

Освітня програма спрямована на всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві.

Освітня програма передбачає:

- забезпечення повноти, систематичності та усвідомленості знань, їх міцності та дієвості, що виражається в свідомому оперуванні ними, у здатності мобілізувати попередні знання для отримання нових, а також сформованість найважливіших як спеціальних, так і загальнонавчальних умінь і навичок;
- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природодоцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини, розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей дітей.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації у закладі освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової, базової середньої та профільної середньої освіти.

Місія закладу актуалізована вимогами часу, особливостями соціуму, урахуванням тенденцій процесів, які відбуваються в масштабах міста, країни, світу, визначає наступні стратегічні напрями:

- задоволення потреб в якісній освіті шляхом підготовки високоосвічених, національно свідомих, висококваліфікованих, конкурентно спроможних на ринку праці фахівців, здатних задовольняти особисті духовні і матеріальні потреби, а також потреби суспільства у забезпеченні сталого інноваційного розвитку,
- створення умов для виховання в учнів толерантності, здатності до діалогу,
- реалізація форм і методів педагогічної взаємодії.

З урахуванням процесів, що є характерними для сучасної освіти в цілому у Ліцеї №12 створені умови, за яких кожна дитина має можливість засвоєння

нового, актуального досвіду взаємодії зі світом. Освітній процес Закладу, залишаючись тісно пов'язаним із загальноосвітніми стандартами, підпорядковується загальним тенденціям, що стосуються культурних і педагогічних процесів. Взаємовідносини «дитина – педагог» у Зкладі побудовано на таких категоріях, як: «діалог», «зайнятість», «супровід», «поле успіху і досягнень». Вихованці ліцею реалізують власну освітню траєкторію, зумовлену природними можливостями, запитами, інтересами, здібностями.

Таким чином місія Закладу формує всебічно розвинену, освічену, стратегічно мислячу, конкурентноздатну, гуманістично спрямовану особистість з почуттям національної свідомості, з громадською позицією, системою наукових знань; особистість готову до суспільного самовизначення, орієнтовану на стале майбутнє та відповідні життєві цінності і пріоритети; особистість з творчим, перспективним мисленням, здатну знаходити нетрадиційні рішення в життєвих ситуаціях, що забезпечить її самовизначення та успіх у житті.

Візія закладу визначена з урахуванням створення сприятливого середовища та умов для забезпечення освіти для сталого (збалансованого) розвитку, що є новим етапом формування компонентів комплексної системи освіти, коли її складові стають рівнозначними. Таким чином новий зміст шкільної освіти, що базується на основі компетентнісного підходу та дитиноцентрованої орієнтації з урахування світового досвіду та принципів сталого розвитку у Зкладі досягається через:

- створення сприятливого середовища, інфраструктури та умов для розвитку особистості;
- розвитку науково-педагогічного потенціалу, удосконалення науково-дослідницької, освітньої та інноваційної діяльності;
- забезпечення доступності позашкільної освіти, гарантування громадянам права на її здобуття;
- відкритість та забезпечення інформування спільноти;
- служіння громаді.

Пріоритетні вектори діяльності в 2025/2026 н.р.:

- наукові студії для здобувачів освіти ЗЗСО;
- перехід до проєктного навчання;
- впровадження хмарних технологій у освітній процес.

Головні принципи освітнього процесу:

- *гуманізація*, що визначає пріоритети завдань творчої самореалізації особистості, її виховання, створення умов для вияву обдарованості і таланту здобувачів освіти, формування гуманної особистості;
- *єдність загальнолюдських і національних цінностей*, що забезпечує у змісті освітнього процесу органічний зв'язок і духовну єдність української національної культури з культурою народів світу; розвиток культури всіх національних меншин, що проживають на території України; сприяє усвідомленню пріоритетності загальнолюдських цінностей над груповими; визначає позашкільну освіту як важливий засіб національного розвитку й гармонізації національних і міжнаціональних відносин в Україні;

- *демократизація*, що передбачає автономію закладу у вирішенні основних питань змісту його діяльності, розвитку різноманітних форм співробітництва та партнерства всіх учасників освітнього процесу;
- *науковість і системність*, що полягає в забезпеченні оптимальних умов для інтегруючої функції освітніх процесів в умовах досягнення основної мети позашкільної освіти;
- *безперервність, наступність та інтеграція*, що забезпечує єдність всіх ланок освіти, об'єднання зусиль Закладу з іншими закладами та організаціями;
- *цілісність і наступність* світи, спрямованої на поглиблення та конкретизацію освітнього процесу; набуття освіти упродовж всього життя, за умови наступності та концентричності;
- *багатоукладність і варіативність*, що передбачає можливість широкого вибору змісту, форм і засобів позашкільної освіти, альтернативність у задоволенні духовних запитів здобувачів освіти, їх пізнавальних та інтелектуальних можливостей та інтересів, запровадження поліваріантності навчальних програм, поглиблення і розширення їх практичної спрямованості, референції та індивідуалізованого освітнього процесу;
- *добровільність і доступність*, що передбачає право вибору та доступності в забезпеченні потреб абсолютності у творчій самореалізації, духовному самовдосконаленні, здобутті додаткових знань, умінь та навичок, підготовки до активної професійної та громадської діяльності;
- *самотійність і активність особистості*, що полягає у забезпеченні психолого-педагогічної атмосфери, яка сприяє виявленню, розвитку і реалізації здобувачами освіти пізнавальної самотійності, творчої активності, прояву обдарованості і таланту;
- *практична спрямованість*, що передбачає набуття здобувачами освіти певних умінь і навичок, орієнтацію на трудову діяльність у ринкових умовах, їх розширення та розвиток, а також впровадження в життя за умов інтеграції з наукою і виробництвом.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб;</p>

		<p>ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного</p>

		розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.

		<p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Отже, в Ліцеї №12 адміністрацією, педагогічними фахівцями створено сприятливе середовище для розвитку, удосконалення науково-дослідницької, освітньої та інноваційної діяльності, що забезпечує один з аспектів особистісно орієнтованого навчання - створення умов для реалізації дитиною власної

освітньої траєкторії, зумовленої природними можливостями, запитами, інтересами, здібностями.

Особливості прийому окремих категорій здобувачів освіти

1. Діти з особливими освітніми потребами:

- приймаються на загальних підставах;
- мають право навчатися за індивідуальною програмою розвитку на підставі висновку інклюзивно-ресурсного центру;
- заклад не має права відмовити у прийомі на навчання з мотивів наявності особливих освітніх потреб.

2. Діти внутрішньо переміщених осіб:

- приймаються без обов'язкової прив'язки до місця реєстрації;
- надають довідку про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи (за наявності);
- можуть бути зараховані на підставі заяви батьків навіть за відсутності повного пакету документів з попереднього місця навчання.

3. Іноземці та особи без громадянства:

- приймаються відповідно до міжнародних договорів України;
- надають документи, що підтверджують рівень здобутої освіти (за наявності потребують нострифікації).

4. Перелік документів для зарахування:

- заява батьків (законних представників) або власна заява повнолітньої особи;
- свідоцтво про народження дитини або паспорт (для ознайомлення);
- свідоцтво про здобуття початкової освіти/ свідоцтво про здобуття базової середньої освіти;
- документи, що підтверджують успішність навчання в попередньому класі (свідоцтво досягнень, таблиць, академічна довідка);
- висновок інклюзивно-ресурсного центру (для дітей з особливими освітніми потребами, за наявності);
- індивідуальна програма розвитку з попереднього закладу (за наявності);
- фотографії встановленого зразка.

5. Ліцей забезпечує рівний доступ до освіти для всіх категорій здобувачів освіти незалежно від:

- статі, раси, кольору шкіри, національного або соціального походження;
- мови, релігії, політичних переконань;
- стану здоров'я, інвалідності;
- майнового стану, місця проживання;
- інших ознак, передбачених законодавством.

6. Додаткові умови:

- батьки (законні представники) зобов'язуються дотримуватися статуту ліцею та правил внутрішнього розпорядку;
- здобувачі освіти зобов'язуються виконувати вимоги освітньої програми та дотримуватися правил поведінки в закладі;

- за наявності академічної заборгованості може бути організовано додаткові консультації та перевірку рівня навчальних досягнень.

1.1. Інклюзивне навчання

Освітня програма ліцею ґрунтується на принципах рівного доступу до якісної освіти для всіх здобувачів освіти, незалежно від їхніх фізичних, інтелектуальних, соціальних, емоційних, мовних та інших особливостей. Інклюзивне навчання є невід'ємною складовою освітнього процесу ліцею, що забезпечує реалізацію права кожної особи на здобуття профільної середньої освіти в умовах, які найкращим чином відповідають її індивідуальним потребам та можливостям.

Інклюзивне освітнє середовище ліцею створює умови для особистісного розвитку, самореалізації та професійного самовизначення учнів з особливими освітніми потребами через забезпечення психолого-педагогічного супроводу, адаптацію освітніх програм, використання спеціальних методів навчання та створення безбар'єрного простору. Ліцей визнає унікальність кожного здобувача освіти та створює умови для розкриття потенціалу всіх учнів у атмосфері взаємоповаги, толерантності та підтримки.

Реалізація інклюзивного навчання в ліцеї здійснюється через систему організаційних, психолого-педагогічних та корекційно-розвивальних заходів, що забезпечують індивідуальний підхід до кожного учня з особливими освітніми потребами. Команда фахівців закладу працює у тісній співпраці з батьками, інклюзивно-ресурсними центрами та іншими установами для створення оптимальних умов навчання, виховання та розвитку всіх без винятку здобувачів освіти.

Формування інклюзивних класів у ліцеї відбувається за таким алгоритмом:

Порядок зарахування учнів з ООП:

- батьки (законні представники) подають заяву про зарахування дитини до закладу освіти;
- надають висновок інклюзивно-ресурсного центру (ІРЦ) з рекомендаціями щодо освітньої програми та форм навчання.

Створення команди психолого-педагогічного супроводу:

- адміністратор закладу: заступник директора, який формує склад команди та координує її роботу;
- вчителі: класний керівник, вчителі-предметники, які забезпечують освітній процес;
- асистент вчителя: адаптує освітнє середовище та навчальні матеріали;
- практичний психолог: надає психологічну підтримку, проводить консультації;
- соціальний педагог: спостерігає за соціалізацією дитини, залучає до позакласної роботи;
- вчитель-дефектолог/вчитель-реабілітолог: надає корекційно-розвиткові послуги (залежно від освітніх потреб дитини);
- батьки або законні представники: ключові учасники, які беруть участь у розробленні та погодженні ІПР;

Залучені фахівці:

- фахівець (консультант) ІРЦ: надає консультативну підтримку;

- медичний працівник закладу: Забезпечує медичний супровід;
- асистент дитини: за потреби може надавати індивідуальну підтримку;

Запрошені медичні працівники, спеціалісти системи соціального захисту населення, служби у справах дітей, представники команди раннього втручання.

Розробка індивідуальної програми розвитку (ІПР):

- створюється командою супроводу протягом одного місяця від початку навчання;
- враховує рекомендації ІРЦ та особливості дитини;
- визначає індивідуальні цілі, методи навчання, форми оцінювання;
- переглядається щонайменше двічі на рік.

Забезпечення умов для навчання:

- адаптація освітнього середовища (архітектурна доступність);
- забезпечення спеціальними засобами навчання, технічними пристроями;
- надання додаткових корекційно-розвивальних послуг;
- створення інклюзивно-ресурсної кімнати.

Організація освітнього процесу:

- застосування диференційованого та індивідуального підходів;
- використання адаптованих матеріалів та завдань;
- модифікація методів оцінювання відповідно до ІПР;
- проведення корекційно-розвивальних занять.

Моніторинг та оцінювання:

- регулярне відстеження прогресу дитини;
- коригування ІПР за результатами моніторингу;
- взаємодія з батьками та обмін інформацією про розвиток дитини.

Підвищення кваліфікації педагогів:

- обов'язкове навчання вчителів ліцею;
- участь у тренінгах, семінарах з інклюзивної освіти;
- методична підтримка від фахівців ІРЦ.

Співпраця з батьками:

- залучення батьків до розробки та реалізації ІПР;
- регулярне інформування про успіхи дитини;
- консультування з питань розвитку та навчання.

Освітня програма містить корекційно-розвивальний складник для осіб з особливими освітніми потребами. Для дітей з особливими потребами тривалість здобуття початкової освіти може бути продовжена.

Корекційно-розвивальний складник включає:

1. *Індивідуальну програму розвитку (ІПР).* Розробляється для кожної дитини з особливими освітніми потребами з урахуванням рекомендацій інклюзивно-ресурсного центру та висновків фахівців.

2. *Корекційно-розвивальні заняття.* Проводяться асистентом вихователя, асистентом вчителя, практичним психологом, логопедом, дефектологом та іншими фахівцями для подолання труднощів у навчанні.

3. *Адаптацію освітнього середовища.* Створення доступного та безбар'єрного простору, забезпечення спеціальними засобами навчання, технічними пристроями.

4. *Диференційований підхід у навчанні.* Застосування спеціальних методів, прийомів, форм роботи з урахуванням індивідуальних особливостей та можливостей здобувачів освіти.

5. *Психолого-педагогічний супровід.* Постійна підтримка дитини командою фахівців, моніторинг її розвитку та коригування освітньої траєкторії.

6. *Співпрацю з батьками.* Залучення родини до освітнього процесу, консультування, надання методичної допомоги.

Цей складник забезпечує реалізацію права кожної дитини на якісну освіту незалежно від її особливостей розвитку.

В ліцеї станом на 01.09.2025 р. навчаються 10 учнів з ООП, створено 7 інклюзивних класів. Для кожного учня з ООП буде створено команду супроводу, яка працюватиме над створенням та реалізацією індивідуальної програми розвитку учня.

Індивідуальне навчання (екстернат, сімейне).

Освітня програма ліцею передбачає можливість здобуття загальної середньої освіти в різних формах, зокрема через індивідуальне навчання, що включає екстернатну та сімейну (домашню) форми здобуття освіти. Ліцей визнає право кожного здобувача освіти та його батьків (законних представників) на вільний вибір форми навчання, яка найкращим чином відповідає індивідуальним потребам, життєвим обставинам, здібностям та освітнім запитам учня.

Індивідуальне навчання забезпечує гнучкий підхід до організації освітнього процесу, дозволяючи здобувачам освіти опановувати навчальний матеріал у власному темпі, поєднувати навчання з професійною діяльністю, спортивними досягненнями, творчою самореалізацією або відповідати особливим сімейним обставинам. Ліцей створює необхідні умови для якісного здобуття освіти в індивідуальній формі через методичний супровід, консультативну підтримку педагогів та об'єктивне оцінювання навчальних досягнень.

Реалізація індивідуального навчання в ліцеї здійснюється відповідно до чинного законодавства України. Ліцей гарантує дотримання державних стандартів освіти, забезпечує проведення семестрового та річного оцінювання навчальних досягнень учнів, надає доступ до освітніх ресурсів та педагогічної підтримки. Успішне завершення навчання за індивідуальною формою підтверджується документом про профільну середню освіту державного зразка, що засвідчує здобуття повноцінної якісної освіти нарівні з іншими формами навчання.

Сімейне (домашнє) навчання – це форма здобуття повної загальної середньої освіти, за якої батьки та/або особи, які їх замінюють, беруть на себе відповідальність за організацію та здійснення систематичного навчання дитини поза закладом освіти.

Учень може бути переведений на сімейну (домашню) форму навчання за:

- заявою батьків або осіб, які їх замінюють;
- бажанням самого учня (за згодою батьків);
- рекомендацією інклюзивно-ресурсного центру (за наявності особливих освітніх потреб).

Ліцей забезпечує учнів, які навчаються за сімейною формою:

- навчальними програмами з усіх предметів;
- календарно-тематичним плануванням;
- рекомендаціями щодо підручників та навчальних посібників;
- переліком тем та питань для самостійного опрацювання;
- доступом до електронних освітніх ресурсів ліцею.

Ліцей організовує консультативну підтримку учнів:

- очні консультації з педагогами-консультантами (за графіком);
- онлайн-консультації (за необхідності);
- методичні рекомендації щодо вивчення навчального матеріалу;
- консультації з підготовки до оцінювання.

Оцінювання учнів на сімейному навчанні здійснюється у формі:

- семестрового оцінювання (обов'язково);

- державної підсумкової атестації (для випускників).

Після переведення учня на сімейну (домашню) форму навчання, ліцей офіційним листом повідомляє про форму навчання соціальну службу міста Чернівці.

Оцінювання здійснюється за 12-бальною шкалою відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти. Семестрові та річні оцінки фіксуються в електронному журналі для сімейного навчання на порталі NZ.

Екстернат – це форма здобуття особою загальної середньої освіти, що передбачає самостійне опанування нею змісту освіти на основі освітньої програми закладу освіти та можливість самостійно обирати строки виконання навчального плану відповідного класу.

Мета екстернату:

- забезпечення права громадян на здобуття освіти у зручній для них формі;
- створення умов для прискореного або індивідуального темпу навчання;
- надання можливості здобуття освіти особам різного віку та соціального статусу.

На екстернат можуть бути зараховані:

- учні, які потребують індивідуального темпу навчання;
- особи, які суміщають навчання з професійною діяльністю;
- спортсмени, які проходять інтенсивну підготовку;
- особи, які перебувають за кордоном.

Для зарахування на екстернат подаються:

- заява екстерна (батьків неповнолітнього екстерна);
- копія свідоцтва про народження або паспорта;
- особова справа (при переведенні з іншого закладу);
- документ про попередній рівень освіти.

Строки навчання:

- стандартний строк – 1 навчальний рік на клас;
- прискорений строк – від 6 місяців до 1 року на два класи;
- індивідуальний строк – за погодженням з адміністрацією.

Ліцей надає екстернам:

- навчальні програми з усіх предметів;
- календарно-тематичне планування;
- перелік обов'язкової та додаткової літератури;
- критерії оцінювання навчальних досягнень;
- демонстраційні варіанти атестаційних робіт;
- доступ до електронних освітніх ресурсів;
- методичні рекомендації щодо самостійного опрацювання матеріалу.

Обов'язкова атестація:

- річна атестація (за підсумками навчального року);
- державна підсумкова атестація (для випускників 9, 11 класів).

Усі питання, не врегульовані цим розділом, вирішуються відповідно до чинного законодавства України, Статуту ліцею та договору між ліцеєм і екстерном (батьками).

Зміни та доповнення до цього розділу вносяться наказом директора ліцею після обговорення на педагогічній раді.

Розділ II. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

1. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за Програмою.

Відповідно до чинного законодавства України зарахування дітей до закладів загальної середньої освіти, які працюватимуть за Програмою, здійснюються на безконкурсній основі.

1.1. Загальні вимоги до навчання за освітньою програмою початкової освіти (1-4 класи) ліцею приймаються особи, які:

- досягли шестирічного віку (для зарахування до 1 класу);
- мають заяву від батьків (законних представників) про зарахування до закладу освіти;

відповідають вимогам законодавства щодо здобуття початкової освіти.

1.2. До 1 класу приймаються діти, які:

- досягли на 1 вересня поточного навчального року шестирічного віку;
- за бажанням батьків (законних представників) можуть розпочати навчання у віці від п'яти з половиною до шести років (за умови фізичної та психологічної готовності дитини);
- можуть розпочати навчання після досягнення шестирічного віку протягом навчального року (за рішенням батьків та погодженням із закладом освіти);
- не обов'язково мають попередньо відвідувати заклад дошкільної освіти.

1.3. 2-4 класів приймаються учні, які:

- успішно завершили навчання у відповідному попередньому класі закладу загальної середньої освіти;
- надали довідку про навчання або таблиць успішності з попереднього закладу освіти;
- відповідають віковим нормам для навчання у відповідному класі або переводяться згідно з рішенням педагогічної ради з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку.

2. Перелік освітніх компонентів та їх логічна послідовність.

Програму структуровано у два блоки. У першому блоці очікувані результати окреслено за циклами навчання відповідно до визначених Державним стандартом початкової освіти обов'язкових результатів кожної освітньої галузі. У другому блоці очікувані результати окреслено по класах відповідно до предметів вивчення. У цьому блоці, ґрунтуючись на засадах діяльнісного та особистісного підходів, структурування змісту здійснено за провідними стилями навчальної діяльності учнів: логіко-математичним, вербально-лінгвістичним, моторно-рухливим, натуралістичним, музично-ритмічним.

Зважаючи на зазначене та з огляду на окреслені цілі та завдання визначено шість предметів вивчення. Зокрема, освітні галузі «Природнича», «Громадянська та історична», «Соціальна і зров'язбережувальна» реалізують через інтегрований предмет *всесвіт*. Цей предмет забезпечує організацію навчальної діяльності учнів за таким провідним стилем, як натуралістичний.

Освітню галузь «Мовно-літературна» та вербально-лінгвістичний стиль діяльності з урахуванням вікових особливостей учнів реалізують через предмети *українська мова* (мова навчання), *англійська мова* (мова вивчення).

Освітні галузі «Математична», «Технологічна» і «Мистецька» у 1-2 класах реалізують через інтегрований предмет *математика*. Інтеграція зазначених освітніх галузей спрямована як на формування математичної компетентності, так і умінь застосовувати набутий математичний досвід під час «втілення творчого задуму в готовий виріб» та досліджувати математичні процеси і явища під час виготовлення виробів; експериментувати з ритмами, рухами, лініями, формами під час створення певних образів.

Освітню галузь «Фізкультурна» реалізують предметом *фізична культура*.

Освітні галузі «Мистецька», «Технологічна» та «Інформатична» реалізують інтегрованим предметом *арт-технології та інформатика* (ІКТ), який забезпечує організацію навчальної діяльності учнів переважно за музично-ритмічним, вербально-лінгвістичним та моторно-рухливим стилями. Програму цього предмета структуровано за концентрами «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво», «Handmade-мистецтво».

Зважаючи на мету, принципи й підходи побудови у Програмі визначено **вимоги** до результатів навчання в 1-4 класах першого і другого циклів початкової освіти за кожним предметом вивчення. Зокрема, показники розвитку дитини, виражені в навчальних діях, і відповідний зміст розвитку здобувачів освіти засобами предмета вивчення. Визначені показники є складниками як предметних, так і ключових компетентностей, передбачених Законом України «Про освіту» та рекомендацією 2018/0008 (NLE) Європейського Парламенту ради (ЄС) від 17 січня 2018 р. (Оновлена редакція ключових компетентностей для навчання впродовж життя).

2.1. 1-2 класи за програмою НУШ

Освітня програма I ступеня Чернівецького ліцею №12 «Ювілейний» Чернівецької міської ради для **1-х та 2-х класів** (початкова освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, *Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня, розробленої під керівництвом Савченко О.Я., затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1272.*

Оновлена типова освітня програма затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08. 2022 р. № 743.

У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання, коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації,

відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – *фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої*.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Згідно із Законом України «Про освіту», на основі Державного стандарту й Типової освітньої програми школа розробляє освітні програми – єдиний комплекс освітніх компонентів (предметів, індивідуальних проектів, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання. Освітні програми можуть відрізнятися від Типової освітньої програми послідовністю викладання навчального матеріалу, обсягом його вивчення, наявністю додаткових компонентів змісту або використанням оригінальних форм, методів і засобів навчання.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Програми інваріантного складника базового навчального плану є обов'язковими для використання в загальноосвітніх навчальних закладах усіх типів і форм власності.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів враховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах – 35 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Варіативна складова (1 година) навчального плану I ступеня у 1-А, 1-Б класах використовується на *підсилення* предмета «Англійська мова» з метою якісного засвоєння навчальної програми.

У 1-Б класі здійснюється поділ класів на групи при вивченні предметів: **українська мова, англійська мова, інформатика** (2-А, 2-Б, 2-В класи) відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів враховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 2-х класах – 40 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової

загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Варіативна складова (1 година) навчального плану I ступеня у 2-А, 2-Б, 2-В класах використовується на *підсилення* предметів «Англійська мова» з метою якісного засвоєння навчальної програми.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-х та 2-х класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися *моніторингові дослідження* навчальних досягнень на шкільному рівні, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

**Навчальний план для 1-2 класів школи І ступеня класів
Чернівецького ліцею №12 «Ювілейний» на 2025/2026 н.р.**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		1Б	2А	2В
Мовно-літературна	Українська мова Літературне читання	7	7	7
Іншомовна	Англійська мова	2+1	3+1	3+1
Математична	Математика	4	4	4
Я досліджую світ: (Природнича, громадянська і історична, соціальна і здоров'язбережувальна)	Я досліджую світ	3	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	1
Інформатична	Інформатика		1	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	1
	Музичне мистецтво	1	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3
Усього		20+3	22+3	22+3
Додаткові години для вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	22	22
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23	25	25

2.2. 3-4 класи за програмою НУШ

Освітня програма I ступеня Чернівецького ліцею №12 «Ювілейний» Чернівецької міської ради для 3-х та 4-х класів (початкова освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня, розробленої під керівництвом Савченко О.Я., затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1273.

Оновлена типова освітня програма затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08. 2022 р. № 743.

Програми інваріантного складника Базового навчального плану є обов'язковими для використання в загальноосвітніх навчальних закладах усіх типів і форм власності.

У 3 класі здійснюється поділ класів на групи при вивченні предметів: **інформатика** (3-А, 3-Б, 3-В класи), відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

У 4 класі здійснюється поділ класів на групи при вивченні предметів: **інформатика** (4-А, 4-Б, 4-В класи), відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів враховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 3-х та 4-х класах – 40 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Варіативна складова (1 година) навчального плану I ступеня у 3-А, 3-Б, 3-В класах використовується на *підсилення* предмету «Англійська мова» з метою якісного засвоєння навчальної програми.

Варіативна складова (1 година) навчального плану I ступеня у 4-А, 4-Б, 4-В класах використовується на *підсилення* предмету «Українська мова» з метою якісного засвоєння навчальної програми.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 3-4 класах підлягають формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашірванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися **моніторингові дослідження** навчальних досягнень на шкільному рівні, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Завданням освітньої програми закладу початкової освіти є передбачення досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

**Навчальний план для 3-4 х класів школи І ступеня класів
Чернівецького ліцею №12 «Ювілейний» на 2025/2026 н.р.**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		3А	3Б	4А	4Б	4В
Мовно-Літературна	Українська мова Літературне читання	7+1	7+1	7+1	7+1	7+1
Іншомовна	Англійська мова	3	3	3	3	3
Математична	Математика	5	5	5	5	5
Я досліджую світ: (Природнича, громадянська і історична, соціальна і здоров'язбережувальна)	Я досліджую світ	3	3	3	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	1	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1	1	1	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1
	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3	3
Усього		23+ 3	23+ 3	23+ 3	23+ 3	23+ 3
Додаткові години для вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	1	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23	23	23	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26	26	26	26	26

2.3. 1-3 класи за програмою «Світ чекає крилатих»

Освітню програму початкової освіти створено під науковим керівництвом А. Д. Цимбалару для 1-4 класів закладів загальної середньої освіти (далі Програма) відповідно до Закону України «Про освіту», Закону «Про загальну середню освіту», Державного стандарту початкової освіти (у редакції, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України № 688 від 24.07.2019), апробовано й експериментально перевірено в межах дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування початкової загальної освіти» (наказ МОН України №834 від 15.07.2016).

Відповідно до визначених у Державному стандарті цілей початкової освіти, Програму розроблено з **метою** нормативного забезпечення гармонійного розвитку та виховання особистості дитини для застосування набутого досвіду в навчальних і життєвих ситуаціях та закладання основ її особистісного зростання на наступному рівні освіти.

Відповідно до мети визначено стратегічні **завдання**, на виконання яких спрямовано Програму:

- становлення особистості дитини, її духовний, психічний, соціальний, фізичний розвиток, розвиток пізнавальних здібностей;
- морально-етичне, громадянське, патріотичне, естетичне, трудове, екологічне виховання дитини;
- формування цілісного наукового образу світу;
- формування позитивного емоційно-ціннісного ставлення дитини до самої себе, родини, громади, школи й навчання;
- психолого-педагогічна адаптація дитини до шкільного життя;
- формування ключових і предметних компетентностей;
- формування культури міжособистісної взаємодії у різних формах і видах діяльності;
- формування здатності до самовираження, зміни власної поведінки відповідно до потреб стійкого розвитку (соціально-правової, екологічно доцільної і здоров'язберезувальної та безпечної) у різних життєвих ситуаціях.

Програму розроблено на певних принципах і підходах. Зокрема, на **принципах** гуманізації (який є системоутворювальним), прогностичності, розвитку, цілісності; на таких **підходах**, як особистісний, діяльнісний, компетентнісний, інтегративний, системний. Тож, Програма закладає основи для побудови освітнього процесу як системи на засадах гуманної педагогіки, із особистісною орієнтацією навчання, а відповідно й інтегративним підходом до структурування його змісту, діяльнісним – до організації та компетентнісним – до визначення освітніх результатів.

Побудову освітнього процесу як системи уможливорює врахування у Програмі наступності й перспективності дошкільної та початкової освіти, а також взаємозв'язок між цілями та результатами навчання із відповідним визначенням його змісту.

Особистісній орієнтації навчання сприятиме урахування у Програмі вікових і психологічних особливостей учнів 6-10 років (зокрема цілісності сприймання світу й процесів пізнання, провідних стилів навчальної діяльності, соціальної активності), що простежується у доступності й відповідності їхнім інтересам та запитам змісту.

Інтегративний підхід у Програмі є дидактичним інструментом урахування вікових особливостей учнів 6-10 років і відкриває можливості для презентації змісту зі встановленням як внутрішньо- і міжпредметних зв'язків, так і інтегрованих предметів/курсів. Інтегративний підхід до побудови Програми простежується на міжпредметному рівні завдяки синхронізації термінологічного поля усіх навчальних програм та приведення мови програми до тієї, якою мають послуговуватись учителі та учні в кожному класі, підходів до структурування програм кожного предмета (побудовані концентрично). Це дозволило запобігти дублюванню змісту в різних предметах вивчення, неузгодженості термінологічного поля та створити умови для підвищення пізнавального інтересу учнів.

Побудова програми на діяльнісних засадах сприятиме підвищенню практичної спрямованості опанування змісту освіти. Водночас забезпечуватиме якісно новий рівень процесу виявлення результатів навчання завдяки конкретизації навчальних дій учнів, як складників ключових і предметних компетентностей. Зміна знанневих орієнтирів навчання на діяльнісні простежуються й в орієнтовній тематиці досліджень, практичних робіт, навчальних проєктів.

**Навчальний план для 1-3 кл.
(тижневе навантаження)**

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень		
		1А клас	2Б клас	3В клас
Мовно-літературна	Українська мова	7	7	7
	Іноземна мова (англійська)	2+1	3+1	3+1
Математична Технологічна Мистецька	Математика	5	5	5
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Всесвіт	3	3	3
Мистецька Інформатична Технологічна	Арт-технології та інформатика (ІКТ)	2	3	4
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3
Усього		20+3	22+3	23+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня		20	22	23
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	25	26

Розділ II. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ

Освітня програма Чернівецького ліцею №12 «Ювілейний» Чернівецької міської ради для II ступеня (5-6, 7-8,-9 класи) розроблена згідно Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII, Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 та наказу МОН України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня».

1. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за Програмою.

1.1. До навчання за освітньою програмою базової середньої освіти (5-9 класи) ліцею приймаються особи, які:

- здобули початкову освіту та отримали документ встановленого зразка (свідоцтво про здобуття початкової освіти);
- досягли віку, що відповідає вимогам чинного законодавства для здобуття базової середньої освіти;
- мають бажання навчатися в закладі та заяву від батьків (законних представників) або власну заяву (для повнолітніх осіб).

1.2. До 5 класу приймаються учні, які:

- успішно завершили навчання в початковій школі (1-4 класи);
- отримали свідоцтво про здобуття початкової освіти;
- проживають на закріпленій за ліцеєм території (у разі зарахування за конкурсом це не є обов'язковою умовою).

1.3. До 6-9 класів приймаються учні, які:

- успішно завершили навчання у відповідному попередньому класі закладу загальної середньої освіти;
- надали свідоцтво про здобуття початкової освіти;
- надали академічну довідку або індивідуальну освітню траєкторію з попереднього закладу освіти (за наявності);
- надали таблиць успішності або виписку з журналу оцінювання навчальних досягнень.

Освітня програма базової середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладу складає 5845 годин/навчальний рік: для 5-х класів – 1085 годин/навчальний рік, для 6-х класів – 1190 годин/навчальний рік, для 7-х класів – 1225 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1260 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані (додаток).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе

навантаження учнів. Навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову (передбачені обраним варіантом навчального плану Типової освітньої програми), сформовану на державному рівні та варіативну складову.

Години навчального навантаження для розподілу між освітніми компонентами, варіативної складової навчального плану в класах спрямовані на:

а) вивчення предметів інваріантної складової:

- українська мова (9 класи);
- українська література (5-8 класи)
- німецька мова (5-8 класи);
- англійська мова (5-9 класи);
- алгебра (7,8,9 класи);
- геометрія (7-8 класи);
- математика (5-6 класи);
- інтегрований курс «Пізнаємо природу» (6 класи);
- Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти (5-6 класи);
- музичне мистецтво (5-6 класи);
- образотворче мистецтво (5-7 класи);
- географія (6 клас);
- історія України (7 клас);
- громадянська освіта (7 клас, питання громадянської освіти інтегровані в курс історії України)

б) вивчення факультативів:

- економіка & фінанси (9 клас);

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура», «Основи здоров'я» та «Здоров'я безпека та добробут» а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій. Через варіативні модулі можуть реалізовуватись не лише окремі види спорту, а й ритміка, хореографія, пластика, фітнес тощо.

Ключові компетентності такі, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є

засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртка.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>

<p>Громадянська відповідальність</p>	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
<p>Здоров'я і безпека</p>	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
<p>Підприємливість і фінансова грамотність</p>	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес

учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Навчальну програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури (українська мова, українська література, іноземна мова, зарубіжна література).

Суспільствознавство (історія України, всесвітня історія, основи правознавства).

Мистецтво (музичне мистецтво, образотворче мистецтво, мистецтво).

Математика (математика, алгебра, геометрія).

Природознавство (природознавство, біологія, географія, фізика, хімія).

Технології (трудове навчання, інформатика).

Здоров'я і фізична культура (основи здоров'я, фізична культура, «Здоров'я, безпека та добробут»).

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок,
- уроки-семінари, конференції, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, відео-уроки тощо.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, форуми, спектаклі, брифінги, квести.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття, які також виконують функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

2.1. 5-6 класи НУШ

Для 5-6 класів згідно Державного стандарту базової середньої освіти (2020); Типових освітніх програм (наказ МОН від 19.02.2021 №235 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки у Україні від 09.08.2024 №1120).

Перелік навчальних програм для учнів 5-6 класів ліцею

№	Предмет	Модельна програма
1	Українська мова	«Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
2	Українська література	«Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Яценко Т.О., Качак Т.Б., Кизилова В.В., Пахаренко В.І., Дячок С.О., Овдійчук Л.М., Слижук О.А., Макаренко В.М., Тригуб І.А.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
3	Англійська мова	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Зимомря І. М., Мойсюк В. А, Трифан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795)
4	Німецька мова	Модельна навчальна програма «Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л.). (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795)
5	Зарубіжна література	«Зарубіжна література. 5-9 класи» («ШКОЛА РАДОСТІ», автори Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В. та ін.), рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ № 1226 від 10.10.2023 р.).
6	Математика	«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О.С.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
7	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	«Пізнаємо природу 5-6 клас», авт. Т. Гільберг, Д. Біда для закладів загальної середньої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
8	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	«Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (Шиян О. І., Волощенко О. В., Гриньова М. В., Дяків В. Г., Козак О. П., Овчарук О. В., Седоченко А. Б., Сорока І. З., Страшко С. В.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
9	Україна і світ, вступ до історії та громадянської освіти	«Україна і світ. Вступ до історії та громадянської освіти. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кафтан М.В., Козорог О.Г., Костюк І.А., Мудрий М.М., Селіваненко В.В.) Наказ Міністерства освіти і науки України від 08.03.2023 № 254

10	Географія	«Географія. 6-9 класи», для закладів загальної середньої освіти. Автори: Кобернік С.Г., Коваленко Р.Р., Гіільберг Т.Г., Даценко Л.М.
11	Інформатика	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
12	Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
13	Музичне мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: О. М. Івасюк, О. А. Комаровська, Г. О. Кізілова, Н. А. Лемешева, О. В. Лобова, Л. Й. Назар, І. Ю. Чужинова, О. А. Шулько) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
14	Образотворче мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: О. М. Івасюк, О. А. Комаровська, Г. О. Кізілова, Н. А. Лемешева, О. В. Лобова, Л. Й. Назар, І. Ю. Чужинова, О. А. Шулько) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
15	Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженов Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дутчак М. В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 22.08.2024 року № 1185

Навчальний план
Чернівецького ліцею №12 «Ювілейний»
Чернівецької міської ради на 2025/2026 навчальний рік
(базова середня освіта 5 клас, затверджено наказом Міністерства
освіти і науки України від 19.02.2021 №235 (в редакції наказу Міністерства
освіти і науки України від 09.08.2024 №1120), Типова освітня програма для
5-9 класів закладів загальної середньої освіти)

Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		5-Б українська мова	5-В українська мова
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	1,5+0,5	1,5+0,5
	Перша іноземна мова(англійська)	3,5+0,5	3,5+0,5
	Друга іноземна мова (німецька)	+2	+2
	Зарубіжна література	1	1
Математична	Математика	4+2	4+2
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут	1	1
Громадянська та історична	Україна і світ, вступ до історії та громадянської освіти	1+1	1+1
Інформатична	Інформатика	1	1
Технологічна	Технології	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	0,5+0,5	0,5+0,5
	Образотворче мистецтво	0,5+0,5	0,5+0,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фізичної культури +фізична культура)		28+3	28+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	28
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28+3	28+3

Навчальний план
Чернівецького ліцею №12 «Ювілейний»
Чернівецької міської ради на 2025/2026 навчальний рік
(базова середня освіта 6 клас, затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 №235 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 №1120), Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти)

Освітня галузь	Навчальні предмети		
		6-А укр мова	6-В укр мова
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	1,5+0,5	1,5+0,5
	Перша іноземна мова(англійська)	3,5+0,5	3,5+0,5
	Друга іноземна мова (німецька)	+2	+2
	Зарубіжна література	1+0,5	1+0,5
Математична	Математика	4+2	4+2
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1+1	1+1
	Географія	1+1	1+1
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут	1	1
Громадянська та історична	Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти	1,5+1	1,5+1
Інформатична	Інформатика	1	1
Технологічна	Технології	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	0,5+0,5	0,5+0,5
	Образотворче мистецтво	0,5+0,5	0,5+0,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фізичної культури +фізична культура)		31+3	31+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		31	31
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		31+3	31+3

2.1. 7-8 класи НУШ, 9 клас

Освітня програма для 7-9 класів ліцею є завершальним етапом здобуття базової середньої освіти та спрямована на формування ключових і предметних компетентностей, необхідних для успішної самореалізації учнів у подальшому житті, продовження навчання на рівні профільної середньої освіти та свідомого професійного самовизначення.

Програма реалізується відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України, та ґрунтується на засадах компетентнісного, особистісно орієнтованого та діяльнісного підходів до навчання. Освітній процес у 7-9 класах забезпечує поглиблене вивчення базових дисциплін, розвиток критичного мислення, дослідницьких навичок та творчого потенціалу здобувачів освіти.

Особливістю освітньої програми для другого циклу базової середньої освіти є посилення уваги до профорієнтаційної роботи, створення умов для виявлення та розвитку індивідуальних здібностей учнів через варіативну складову навчального плану, факультативні курси, гурткову роботу та проєктну діяльність. Програма забезпечує наступність між рівнями освіти та готує учнів до свідомого вибору профілю навчання в старшій школі, формуючи міцний фундамент знань, умінь і ціннісних орієнтацій для подальшого особистісного та професійного розвитку.

Перелік навчальних програм для учнів 7-8 класів ліцею

№	Предмет	Модельна програма
1	Українська мова	«Українська мова. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.). «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883):
2	Українська література	«Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883)
3	Англійська мова	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Зимомря І. М., Мойсюк В. А, Трифан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795)
4	Німецька мова	Модельна навчальна програма «Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л.). (наказ Міністерства освіти і науки

		України від 12.07.2021 №795)
5	Зарубіжна література	«Зарубіжна література. 5-9 класи» («ШКОЛА РАДОСТІ», автори Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В. та ін.), рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ № 1226 від 10.10.2023 р.).
6	Алгебра	«Математика. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О. С.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090)
7	Геометрія	«Математика. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О. С.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090)
8	Біологія	«Біологія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.23р № 1090): https://osvita.ua/doc/files/news/901/90172/Biolohiya_7-9_klas_Balan_ta_in-08_09_202.pdf
9	Географія	«Географія. 6-9 класи», для закладів загальної середньої освіти. Автори: Кобернік С.Г., Коваленко Р.Р., Гільберг Т.Г., Даценко Л.М. (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795) (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.02.2022 № 143).
10	Фізика	Модельна навчальна програма «Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.12.2024 № 1787)
11	Хімія	Модельна навчальна програма «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор: Григорович О. В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 27.12.2023 № 1575)
12	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	«Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Шиян О. І., Дяків В. Г., Седоченко А. Б., Страшко С. В.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 року № 1001)
13	«Підприємництво і фінансова грамотність»	«Підприємництво і фінансова грамотність» розроблено на основі модельної навчальної програми «Підприємництво і фінансова грамотність. 8–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Буяк Р. Р., Гнатишин О. М., Сухінська В. О., Сливка Є. М.). «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 14 серпня 2024 року № 1138).
14	Історія України	Навчальна програма укладена за модельною навчальною програмою «Історія України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: авт. Бурлака О. В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А., Худобець О.А., Черкас Б. В., Щупак І. Я.), рекомендованою МОН України (наказ МОН України від 16.08.2023 №1001).
15	Всесвітня історія	Навчальна програма за модельною навчальною програмою «Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої

		освіти (автори: Шупак І.Я., Посулько А.С., Бакка Т.В., Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Махонін О.О., Мелешенко Т.В., Павловська-Кравчук В.А., Піскарьова І.О., Худобець О.А.), рекомендованою МОН України (наказ МОН України від 16.08.2023 №1001)
16	Громадянська освіта	Навчальна програма за модельною навчальною програмою “Громадянська освіта. 8 клас.” для закладів загальної середньої освіти (автори Васильків І.Д., Кравчук В.М., Танчин І.З.), рекомендовано МОН України (Наказ МОН від 14.08.2024., №1138)
17	Інформатика	Модельна навчальна програма «Інформатика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня № 1001)
18	Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 7 – 9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» від 16.08.2023 № 1001
19	Інтегрований курс «Мистецтво»	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Івасюк О. М., Комаровська О. А., Власова В. Г., Гринишина Л. М., Кізілова Г. О., Лобова О. В., Назар Л. Й.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090)
20	Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженов Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дутчак М. В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 22.08.2024 року № 1185

Навчальний план
Чернівецького ліцею №12 «Ювілейний»
Чернівецької міської ради на 2025/2026 навчальний рік
(базова середня освіта 7 класи, затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 №235 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 №1120), Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти)

Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		7-А укр мова	7-Б укр мова
Мовно-літературна	Українська мова	3	3
	Українська література	1,5+0,5	1,5+0,5
	Перша іноземна мова(англійська)	3,5+0,5	3,5+0,5
	Друга іноземна мова (німецька)	+2	+2
	Зарубіжна література	1	1
Математична	Алгебра	2,5+0,5	2,5+0,5
	Геометрія	2,5+0,5	2,5+0,5
Природнича	Біологія	2	2
	Географія	2	2
	Фізика	2	2
	Хімія	1	1
Соціальна і здоров'язберезувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
Громадянська та історична	Історія України	0,5+0,5	0,5+0,5
	Всесвітня історія	0,5	0,5
	Громадянська освіта	0,5+0,5	0,5+0,5
Інформатична	Інформатика	1	1
Технологічна	Технології	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	0,5	0,5
	Образотворче мистецтво	0,5+0,5	0,5+0,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фізичної культури +фізична культура)		32+3	32+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	32
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		32+3	32+3

Навчальний план
Чернівецького ліцею №12 «Ювілейний»
Чернівецької міської ради на 2025/2026 навчальний рік
(базова середня освіта 8 класи, затверджено наказом Міністерства освіти і науки
України від 19.02.2021 №235 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від
09.08.2024 №1120), Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої
освіти)

Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		8-А укр мова	8-Б укр мова
Мовно-літературна	Українська мова	3	3
	Українська література	1,5+0,5	1,5+0,5
	Перша іноземна мова(англійська)	3,5+0,5	3,5+0,5
	Друга іноземна мова (німецька)	+2	+2
	Зарубіжна література	1	1
Математична	Алгебра	2,5+0,5	2,5+0,5
	Геометрія	2,5+0,5	2,5+0,5
Природнича	Біологія	2	2
	Географія	2	2
	Фізика	2	2
	Хімія	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	0,5	0,5
	«Підприємництво і фінансова грамотність»	0,5	0,5
Громадянська та історична	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	0,5	0,5
	Громадянська освіта	0,5	0,5
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5
Технологічна	Технології	1	1
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фізичної культури +фізична культура)		33+3	33+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		33+3	33+3

Для 9 класів, які навчаються за попереднім Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти (затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392), освітній процес організовується відповідно до чинних на момент їх вступу до закладу навчальних програм із забезпеченням поступового переходу до нового стандарту в частині методів навчання та оцінювання. Для цих класів зберігається структура та зміст навчальних предметів згідно з діючими на той час програмами, проте впроваджуються елементи компетентнісного підходу, формувального оцінювання та сучасних педагогічних технологій для забезпечення якісної підготовки до державної підсумкової атестації та продовження навчання.

Перелік навчальних програм для учнів 9 класів

№	Предмет	Навчальна програма
1	Українська мова	Українська мова. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804)
2	Українська література	Українська література. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. – К.: Освіта, 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804
3	Англійська мова	Державний стандарт базової та повної загальної середньої освіти, затверджений Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року №1392, типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта), розроблена на виконання Закону України «Про освіту» і затвердженою наказом МОН від 20.04.2018 № 408;
4	Німецька мова	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта), розроблена на виконання Закону України «Про освіту» і затвердженою наказом МОН від 20.04.2018 № 408, навчальні програми з іноземних мов для учнів 5 – 9 класів, затверджених наказом МОН від 07.06.2017 № 804.
5	Зарубіжна література	ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА 6 – 9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. Затверджено та надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
6	Історія України	«Історія України. Всесвітня історія 7–9 класи», (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698).
7	Всесвітня історія	«Історія України. Всесвітня історія 7–9 класи», (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698).
8	Основи правознавства	ОСНОВИ ПРАВОЗНАВСТВА 9 клас Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти <i>Затверджено та надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)</i>
9	Мистецтво	МИСТЕЦТВО 5– 9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України

		від 07.06.2017 № 804
10	Алгебра	МАТЕМАТИКА 5 – 9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів Укладачі програми (2012 р.): М. І. Бурда, Ю. І. Мальований, Є. П. Нелін, Д. А. Номировський, А. В. Паньков, Н. А. Тарасенкова, М. В. Чемерис, М. С. Якір Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
11	Геометрія	МАТЕМАТИКА 5 – 9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів Укладачі програми (2012 р.): М. І. Бурда, Ю. І. Мальований, Є. П. Нелін, Д. А. Номировський, А. В. Паньков, Н. А. Тарасенкова, М. В. Чемерис, М. С. Якір Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
12	Біологія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи» (оновлена). Наказ МОН від 07.06.2017 №804
13	Географія	Навч. програма для закладів загальної середньої освіти «Географія». 6-9 класи» // наказ МОН України від 03.08.2022 № 698
14	Фізика	ФІЗИКА 7-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
15	Хімія	«Хімія 9-11 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: О.Григорович) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407)
16	Трудове навчання	Навчальна програма «Трудове навчання 5-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів», затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 № 804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»
17	Інформатика	Навчальна програма для учнів 5-9 класів ЗЗСО. Наказ МОН від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти».
18	Основи здоров'я	«Основи здоров'я 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти) Затверджено та надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
19	Фізична культура	ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА 6 – 9 класи ,навчальна програма Навчальна програма з фізичної культури для 6-9 класу для закладів загальної середньої освіти. Затверджено та надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)

Вивчення предметів варіативної складової навчального плану:

№ з/п	Клас	Назва курсу за вибором чи факультативу	К-ть годин за навчальним планом	Яким чином використані	Назва та автор програми, лист Міністерства, яким рекомендовано використання даної програми
1	9	Економіка & фінанси	1	факультатив	Ткаченко О.В., Довгань А.І., Часнікова О.В., Лапішко З.Я., за загальною редакцією доктора економічних наук професора Смовженко Т.С. Лист ІМЗО від 28.01.2020 №22.1/12-Г-96

Навчальний план
Чернівецького ліцею №12 «Ювілейний»
Чернівецької міської ради на 2025/2026 навчальний рік(базова середня
освіта 9 класи, затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від
20.04.2018 №405, Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II
ступеня, таблиця 10 Типової освітньої програми)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		9-А укр мова	9-Б укр мова	9-В укр мова
Мови і літератури	Українська мова	2+0,5	2+0,5	2+0,5
	Українська література	2	2	2
	Перша іноземна мова(англ.)	2	2	2
	Друга іноземна мова (нім.)	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1
	Основи правознавства	1	1	1
Мистецтво	Мистецтво	1	1	1
Математика	Алгебра	2+0,5	2+0,5	2+0,5
	Геометрія	2	2	2
Природознавство	Біологія	2	2	2
	Географія	1,5	1,5	1,5
	Фізика	3	3	3
	Хімія	2	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1
	Інформатика	2	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3
Разом		32+3 +2	32+3 +2	32+3 +2
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації). З них:		2	2	2
Факультатив: Економіка & фінанси		1	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3	33+3	33+3

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРОЄКТ «ІНТЕЛЕКТ УКРАЇНИ»

Програма розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти (далі — Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 згідно з вимогами, передбаченими статтею 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Програма містить:

- перелік освітніх компонентів та їхню логічну послідовність, що презентовано в органічній єдності та взаємозв'язку концептуальних засад, цілей, змісту, методів, форм і засобів освітнього процесу в базовій школі Проєкту;
- вимоги до дітей, які можуть розпочати навчання за цією Програмою;
- загальний обсяг навчального навантаження учнів 5–6-х проєктних класів;
- очікувані результати навчання здобувачів освіти 5-х і 6-х проєктних класів.

Програма включає:

- варіант навчального плану з розподілом годин між освітніми галузями / предметами / інтегрованими курсами за роками навчання;
- перелік навчальних програм, які мають / можуть використовуватися в освітньому процесі;
- опис форм організації освітнього процесу та педагогічних технологій;
- види / форми оцінювання та його інструментарій.

На основі Програми розроблено власну освітню програму.

Цілями базової середньої освіти в Проєкті визнано всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей і наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості й допитливості. Зазначені цілі досягаються через модернізацію базової середньої освіти в Проєкті на засадах компетентнісного підходу, концептуальною метою якого є становлення учня як суб'єкта життєдіяльності завдяки сформованості системи взаємопов'язаних ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей. Компетентність трактуємо відповідно до Закону України «Про освіту» (стаття 1) як інтегровану якість особистості, що є динамічною комбінацією знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей і визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

Концептуальними засадами досягнення цілей базової середньої освіти в Проєкті є основні положення компетентнісного й особистісно-діяльнісного підходів, зокрема низка таких взаємопов'язаних положень. Компетентнісна базова середня освіта в Проєкті втілює в життя основні положення компетентнісного підходу та продовжує процес формування в учнів середнього шкільного віку ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей. Під ключовими розуміємо компетентності, що виявляються в здатності людини до ефективної життєдіяльності в усіх

сферах людського буття; під загальнопредметними — компетентності, що допомагають особистості успішно опанувати предмети певної освітньої галузі; під предметними — компетентності, що забезпечують повноцінне засвоєння учнями змісту конкретних навчальних предметів. Як органічно взаємопов'язані складові будь-якої компетентності розглядаємо ставлення та цінності, знання; інтелектуальні та практичні вміння й навички (зокрема, такі наскрізні вміння, як читання з розумінням, висловлення власно думки усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, конструктивне керування емоціями, оцінювання ризиків, прийняття рішень, розв'язування проблем, здатність співпрацювати з іншими людьми). До ключових відносимо такі компетентності: вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математичну компетентність; компетентності в галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічну компетентність; інформаційно-комунікаційну компетентність; навчання протягом життя; громадянські та соціальні компетентності; культурну компетентність; підприємливість і фінансову грамотність (Закон України «Про освіту», статті 1, 12); проектується й реалізується на засадах особистісно-діяльнісного підходу як система, що функціонує та розвивається відповідно до основних положень парадигми особистісно зорієнтованої освіти й діяльнісного підходу, зокрема принципів гуманістичної, особистісної та діяльнісної спрямованості освіти.

Унікальність Програми порівняно з іншими освітніми програми для базової школи (адаптаційний цикл, 5–6-ті класи) виявляється в тому, що:

1. Базова середня освіта в Проєкті розглядається як феномен, що функціонує та розвивається відповідно до принципів системного підходу, зокрема принципів органічної єдності педагогічної системи й середовища, цілеспрямованості, рівноважної відповідності, оптимальності, зворотного зв'язку, єдності програмованого, рефлексивного та адаптивного видів управління тощо. Так, у Проєкті реалізується системна модель формування в учнів ключових компетентностей, що дозволяє повною мірою задіяти потенціал закладів загальної середньої освіти завдяки поєднанню предметно-тематичної, міжпредметної та виховної моделей. Зокрема, формування соціальної та громадянської компетентностей учнів 5–6-х проєктних класів відбувається на годинах спілкування, на заходах і заняттях у дитячих організаціях та клубах тощо (виховна модель), на уроках інтегрованих курсів «Навчаємося разом» та «Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти» (предметно-тематична модель, оскільки набуття учнями означених компетентностей належить до провідних цілей цих навчальних предметів) та під час вивчення всіх інших дисциплін Типового навчального плану (міжпредметна модель, що реалізується через технологію ціннісного насичення кожного уроку).

2. Базова середня освіта в Проєкті моделюється й упроваджується в освітній процес на засадах синергетичного підходу як нелінійна система відкритого типу, здатна до самоорганізації. Відкритість освіти виявляється в

доцільності її розбудови на основі поєднання різних методологій і підходів, освітніх технологій і методик, а також їхніх компонентів; нелінійність — у необхідності конструювання освітньої системи як гнучкого багатоваріантного системного утворення з правом вибору суб'єктами освітнього процесу одного / кількох варіантів його організації, зокрема й за індивідуальною освітньою траєкторією; здатність до самоорганізації — у переважанні технологій інтерактивного навчання, підвищенні ролі самоосвіти.

3. Зміст базової середньої освіти в Проєкті визначається згідно з дидактичними принципами відповідності змісту освіти формаційним і цивілізаційним тенденціям розвитку людства взагалі й українського суспільства зокрема. Тому як вихідні розглядаємо положення постнекласичної парадигми освіти, у якій концептуальною освітньою метою визнано створення умов для самоактуалізації та творчої самореалізації особистості в складному нестабільному світі. Аксіологічними імперативами державної освітньої політики в постнекласичній парадигмі є поєднання технократизму з гуманістичними пріоритетами та культуроцентричністю, яка репрезентує типові риси культурної особистості: духовність, національну свідомість, культурну толерантність, позитивне мислення, емоційний інтелект тощо. У зв'язку з вищезазначеним реалізація компетентнісної моделі освіти в Проєкті передбачає, з одного боку, упровадження STEM-освіти як провідного тренду модернізації національних освітніх систем, метою якої є підготовка фахівців у галузі converging NBIC-технологій — ядра 6-го технологічного укладу, а з іншого — формування в учнів соціальної, громадянської, державницької та культурної компетентностей, позитивного мислення й емоційного інтелекту.

4. Характерними для STEM-освіти в Проєкті є:

- ✓ STEM-освіта розпочинається в Проєкті в початковій школі та продовжується в базовій;
- ✓ STEM-освіта в Проєкті є «містком» між навчанням учнів та їхньою кар'єрою. За оцінками науковців, у майбутньому 9 із 10 найбільш затребуваних і високооплачуваних спеціальностей належатимуть до NBIC-сектора та вимагатимуть від претендентів високого рівня сформованості міждисциплінарних компетентностей у галузі STEM-дисциплін;
- ✓ мета STEM-освіти в Проєкті — розвивати в учнів інтерес до навчальних предметів природничо-математичного циклу, а також формувати в них систему взаємопов'язаних компетентностей, зокрема концептуальної (розуміння природничо-наукових і математичних концепцій, операцій та відношень), стратегічної (здатність формулювати й розв'язувати наукові, технічні та технологічні проблеми), когнітивної (здатність логічно мислити, пояснювати, аргументувати, а також здатність до рефлексії), операційної (здатність охайно та точно виконувати операції), аксіологічної (здатність

розглядати об'єкт як корисний одночасно зі здатністю вірити у власну ефективність);

✓ STEM-освіта в Проєкті передбачає фундаменталізацію освіти, що виявляється в поглибленому вивченні предметів природничо-математичного циклу;

✓ STEM-освіта в Проєкті здійснюється на засадах міждисциплінарного та проєктного підходів, що забезпечується завдяки інтегрованому навчанню за темами, а не за предметами, навчанню на основі власних відкриттів, спрямованому на формування в учнів дослідницької компетентності, опанування ними алгоритму розв'язання винахідницьких задач, інноваційної стратегії розробки проєктів;

✓ STEM-освіта в Проєкті реалізує дидактичний принцип практичної спрямованості навчання (на основі здобутих знань учні на уроках створюють прототипи / моделі реальних об'єктів, процесів або продукти сучасної індустрії);

✓ STEM-освіта в Проєкті передбачає посилену увагу до вивчення англійської мови, оскільки найбільш значущі наукові друковані та інтернет-ресурси публікуються саме цією мовою;

✓ STEM-освіта в Проєкті здійснюється як в урочний, так і в позаурочний час.

Згідно з принципом єдності змістового та процесуально-діяльнісного (методи, форми, засоби освітнього процесу) компонентів освіти й відповідно до основних положень Концепції «Нова українська школа», Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту повної загальної середньої освіти в освітньому процесі 5–6-х проєктних класів реалізуються:

✓ інтерактивні освітні технології та технології критичного мислення, зокрема кооперативне навчання, робота в парах або групах, авторські технології («Робота з множинним текстом», «Складання і розігрування діалогів», «Синтез думок», «Тонкі і товсті запитання», «Учитель», «Шість капелюхів» тощо); технологія навчання в грі; дискусія («Я — висловлювання», «Обери позицію», «Парламентські слухання», «Ток-шоу» тощо); метод проєктів; тренінги (соціально-психологічні тренінги, тренінги особистісного зростання тощо), афірмації, що спрямовані на становлення учнів як суб'єктів життєдіяльності, патріотів України, активних членів громадянського суспільства, які сповідують традиційні й новітні демократичні цінності, ідеї позитивного мислення, а також здатні самостійно та критично мислити, працювати в команді, ефективно взаємодіяти з іншими людьми;

✓ навчання на основі власних відкриттів; проблемне навчання; запитальне навчання, розв'язання винахідницьких задач на основі теорії розв'язання винахідницьких задач Г. Альтшулера тощо);

✓ технологія раціонального читання, метою якої є формування в учнів такихнаскрізних умінь, означених у Законі України «Про освіту» (стаття 12), як читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, а також спроможність опрацьовувати значний обсяг наукової та навчальної інформації за обмежений час. Сутність цієї технології полягає в системній роботі над формуванням в учнів: 1) технічної складової читання за допомогою комплексу спеціальних вправ, що спрямовані на підвищення темпу читання вголос і про себе, розширення обсягу симультанного сприйняття одиниць тексту й удосконалення процесів запам'ятовування; 2) здатності розуміти прочитане, критично осмислювати й оцінювати інформацію завдяки вправам «Техніка аргументації»; 3) спроможності переказувати текст, виділяючи інформацію, яку необхідно запам'ятати, та раціонально запам'ятовувати її, висловлювати усно та письмово власну думку щодо прочитаного, обґрунтовуючи її, завдяки комплексу вправ, зокрема «Учитель» тощо; 4) уміння створювати на основі прочитаного власні есе, тексти-розповіді, тексти-описи, тексти-міркування;

✓ технологія повного засвоєння навчальних одиниць, що ґрунтується на таксономії Б. Блума, теорії поетапного формування розумових дій П. Гальперіна, методиці інтервальних повторень Г. Еббінгауза (застосування та створення інтелект-карт та карт знань, візуалізація інформації, «Фотоапарат», «Найрозумніший», «Великі перегони», «Коло словникових слів», «Ключові слова», «Запам'ятовую ефективно», «Актор», «Активне слухання»);

✓ технологія збагачення освітнього процесу, що ґрунтується на тріадній моделі збагачення Дж. Рензулі. Відповідно до цієї моделі в Проєкті передбачено систему заходів, спрямованих на створення умов для розвитку в учнів мотивації, креативності та інтелекту.

Відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти формування в учнів проєктних класів ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей здійснюється за такими освітніми галузями

- 1) мовно-літературна;
- 2) математична;
- 3) природнича;
- 4) технологічна;
- 5) інформатична;
- 6) соціальна і здоров'язбережувальна;
- 7) громадянська та історична;
- 8) мистецька;
- 9) фізкультурна.

Вимоги до осіб, які можуть навчатися за Програмою

Зарахування (переведення) учнів до проєктного класу відбувається відповідно до чинного законодавства.

Навчання за Програмою можуть розпочати (продовжити) учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття другого рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

До здобуття другого рівня повної загальної середньої освіти адаптаційного циклу (5–6-ті класи) в Проєкті допускаються переважно учні, які здобували початкову освіту в Проєкті. На бажання батьків (або осіб, які їх замінюють) та при наявності вільних місць можливим є перехід (вступ) учня/учениці з класів, які працюють не за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України», до проєктних класів.

У кожному індивідуальному випадку рішення приймає адміністрація закладу загальної середньої освіти. Адміністрація закладу організовує проведення діагностичної перевірки рівня навчальних досягнень таких учнів.

Діагностична перевірка проводиться з математики (письмово) та іноземної мови (усно та письмово). Для проведення діагностичної перевірки наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджуються склад комісії (голова та члени комісії), графік проведення й діагностичні завдання з математики та іноземної мови.

За результатами діагностичної перевірки висновки комісії оформлюються в протоколі. Зарахованим (переведеним) може бути учень / учениця, у якого(ї) діагностична перевірка виявила рівень навчальних досягнень не нижче достатнього з обох предметів. Якщо кількість бажаючих перевищує кількість вільних місць, то зарахованим / переведеним буде учень / учениця, який(а) набрав(ла) більшу суму балів під час діагностичної перевірки.

На підставі висновків комісії рішення про зарахування (переведення) учня / учениці приймає керівник закладу освіти.

На основі освітніх програми складено навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Навчальний план
Чернівецького ліцею №12 «Ювілейний»
Чернівецької міської ради на 2025/2026 навчальний рік
5-6 класи, що працюють за науково – педагогічним проектом «Інтелект України»
(наказ Державної служби якості освіти №01-10/197 «Про затвердження освітньої
програми науково-педагогічного проекту «Інтелект України» базової середньої освіти,
адаптаційного циклу (5-6 класи)»

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень 5-А укр. мова	Кількість годин на тиждень 6-Б укр. мова
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Перша іноземна мова (англійська)	4	4
	Друга іноземна мова (німецька)	2	2
	Зарубіжна література	1	1+0,5
Математична	Математика	6	6
Природнича	Пізнаємо природу. Моя планета Земля	2	2
	Пізнаємо природу. Твої фізичні відкриття	1	1
	Географія	-	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Навчаємося разом	1	1
Громадянська та історична	Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти	1+1	2,5
Мистецька	Мистецтво	1	1
Технологічна	Технології	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Усього		31	33
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31
Загальна кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету (без урахування поділу на групи)		31	34

3.2. Освітня програма 10-11 класів (профільна освіта)

Освітня програма Чернівецького ліцею №12 «Ювілейний» Чернівецької міської ради для III ступеня (профільна середня освіта) розроблена згідно та наказу МОН України від 20.04.2018 № 408 «Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня» (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 №1493).

Освітня програма профільної середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладів загальної середньої освіти III ступеня.

Для навчального плану школа вибрала другий варіант організації освітнього процесу (таблиця 2), який включає окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Мистецтво»), що вивчаються на рівні стандарту. Години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети діляться між двома обраними предметами.

Профіль навчання формується закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію.

У школі вибрано такі профілі навчання: правовий (10-Б, 11-А), біологічний (10-А, 11-Б), економічний (11-Б), інформаційні технології (10-А).

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети, що вивчаються на профільному рівні:
 - 10-А – 1 група – біологія, 2 група – інформатика;
 - 10-Б – правознавство;
 - 11-А – правознавство;
 - 11-Б – 1 група – біологія, 2 група – економіка.
- факультативні курси:
 - 10-А – диференційне навчання. Розв'язування задач з хімії;
 - 10-Б – досліджуючи міжнародне гуманітарне право.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проєктах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Перелік навчальних програм для учнів 10-11 класів ліцею

№	Предмет	Навчальна програма	Підручник
1	Українська мова	Програми для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. Українська мова: 10–11 класи. – Рівень стандарту / Голуб Н. Б., Котусенко О. Ю., Горошкіна О. М., Новосолова В. І., Романенко Ю. О., Кондесюк Т. В., Король О. М., Тарасенко О. О., Сергєєва Н. В., (Наказ МОН України № 1407 від 23. 10. 2017 р.):	О.Авраменко. Українська мова: підручник для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. (рівень стандарту) – К.: «Генеза», 2018 О.Авраменко «Українська мова 11 клас», Київ «Грамота», 2019.
2	Українська література	Програми для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. Українська література: 10–	Українська література (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. закл. загал. серед. освіти./Олександр

		11 класи. – Рівень стандарту / Мовчан Р. В., Молочко С. Р., Дроздовський Д. І., Коваленко Л. Т., Фасоля А. М., Цимбалюк В. І. (Наказ МОН України № 1407 від 23. 10. 2017 р.):	Авраменко, Василь Пахаренко. — К.: Грамота, 2018 Українська література: підруч. для 11 кл. загальноосвітн. навч. закл. / О. М. Авраменко. — К.: Грамота, 2021.
3	Зарубіжна література	Зарубіжна література. Програма для 10–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання (рівень Стандарт) зі змінами, затвердженою Міністерством освіти і науки України (наказ МОН від 23.10.2017 р. № 1407). Авторський колектив програми: Л. П. Юлдашева; О. М. Ніколенко, О. О. Ісаєва, Ж. В. Клименко, Ю. І. Ковбасенко, В. В. Снегирьова, А.О. Мельник, О. В. Орлова, О. К. Бицько, О. В. Гученко, І. І. Звершховська, Ж. В. Костюк, В. Г. Макаренко, Н. В. Онищенко, Н. І. Підгорна, О. В. Пітерська, Т. П. Сегеда, О. О. Семенюк, І. О. Смірнова, С. О. Тіхоненко, В. Г. Туряниця. Рішення робочої групи з оновлення змісту навчальних програм із зарубіжної літератури для 10-11 класів (2017, рівень стандарту) закладів загальної середньої освіти від 13 червня 2022 р. (протокол № 2).	Н.Р. Мілянська. Зарубіжна література. Рівень стандарту: підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти- Тернопіль: Астон, 2018. Н.Р. Мілянська. Зарубіжна література. Рівень стандарту: підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти - Тернопіль: Астон, 2019.
4	Англійська мова	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня (профільна середня освіта), розроблена на виконання Закону України «Про освіту» і затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 № 1493	М.А.Нерсисян А.О.Піроженко Англійська мова 10 клас Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (Наказ Міністерства освіти і науки України від 31.05.2018 №551) Видавництво «Перун» 2018 М.А.Нерсисян А.О.Піроженко Англійська мова 11 клас Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.04.2019 №472)

			Видавництво «Перун» 2019
5	Історія України	Історія України. 10–11 класи. Навчальні програми для закладів загальної середньої освіти. – Київ: HREC PRESS, 2022. – 260 с. <i>Затверджено та надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)</i>	Підручник.«Історія України (рівень стандарту)» підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти Струкевич О. К., Дровозюк С. І. Видавництво: Київ, Грамота, 2019
6	Всесвітня історія	Всесвітня історія. 10–11 класи. Навчальні програми для закладів загальної середньої освіти. – Київ: hrec press, 2022. – 260 с. <i>Затверджено та надано гриф «рекомендовано міністерством освіти і науки України» (наказ міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)</i>	Підручник за <u>10 клас</u> / <u>Всесвітня історія</u> Автор: <u>Щупак, Нова програма 10 клас.</u> УОВЦ. Оріон, 2018 Підручник за <u>11 клас</u> / <u>Всесвітня історія</u> Автор: <u>Щупак, Нова програма 10 клас.</u> УОВЦ. Оріон, 2019
7	Громадянська освіта	Громадянська освіта (інтегрований курс) 10 клас Рівень стандарту Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти <i>Затверджено та надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)</i>	«ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА» (інтегрований курс) 10 клас. Рівень стандарту. П.Вербицька. О.Волошенюк. Київ. Літера ЛТД, 2018
8	Правознавство	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 кл.(профільний рівень).2022 https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv	Підручник за <u>10 клас</u> / <u>Правознавство</u> Автор: <u>О.Д.Наровлянський.</u> Київ. Грамота, 2018 р. Підручник з Правознавства. 11 клас. І.Васильків. Тернопіль. Астон, 2019р.
9	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Навчальна програма з математики (алгебра і початки аналізу та геометрія) для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів Рівень стандарту. Наказ МОН від 23.10.2017р	Істер О.С. Математика: (т алгебра і початки аналізу та геометрія, рівень стандарту), підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. наказ МОН України від 31.05.2018 №551 Істер О.С. Математика: (т алгебра і початки аналізу та геометрія, рівень стандарту), підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти. наказ МОН України від 12.04.2019 №472
10	Біологія і екологія	БІОЛОГІЯ І ЕКОЛОГІЯ. Профільний рівень 10 клас	Біологія і екологія (профільний рівень). 10

		<p>(наказ № 1407 від 23.10.2017 р., лист Міністерства освіти і науки України від 03. 07. 2018 р. № 1/9-415</p> <p>БІОЛОГІЯ І ЕКОЛОГІЯ. Профільний рівень 11 клас (наказ № 1407 від 23.10.2017 р., лист Міністерства освіти і науки України від 03. 07. 2018 р. № 1/9-415</p> <p>Біологія і екологія 10 клас Рівень стандарту (наказ № 1407 від 23.10.2017 р., лист МОН України від 03. 07. 2018 р. № 1/9-415</p> <p>Біологія і екологія 11 клас Рівень стандарту (наказ № 1407 від 23.10.2017 р., лист Міністерства освіти і науки України від 03. 07. 2018 р. № 1/9-415</p>	<p>клас. Задорожний К.М, вид-во “Ранок”. Наказ МОН України від 11.10.2018 №1085</p> <p>Біологія і екологія (профільний рівень). 11 клас. Задорожний К.М, вид-во “Ранок”. Наказ МОН України від 12.04.2019 №472</p> <p>Біологія і екологія (рівень стандарту). 10 клас. Остапченко Л.І. вид-во “Гене́за”. Наказ МОН України від 11.10.2018 №1085</p> <p>Біологія і екологія (рівень стандарту). 11 клас. Остапченко Л.І. вид-во “Гене́за”. Наказ МОН України від 12.04.2019 № 472</p>
11	Географія	<p>Навч. програма для закладів загальної середньої освіти «Географія». 10-11 класи» // наказ МОН України від 03.08.2022 № 698</p>	<p>Безуглий В.В. Географія (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. заг. серед. осв. навч закл. / В.В. Безуглий, Г.О. Лисичарова – Київ: Гене́за, 2018 – 192 с.</p> <p>Кобернік С. Г. Географія (рівень стандарту): підруч. для 11 кл. закл. Заг. сер. освіти / С. Г. Кобернік, Р. Р. Коваленко. – Кам’янець-Подільський: Абетка. 2019. 176 с</p>
12	Фізика	<p>Навчальні програми для учнів 10–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів "Фізика" (авторський колектив під керівництвом Локтева В.М.) (наказ МОН від 24.11.2017 №1539)</p>	<p>Фізика 10 клас Рівень стандарту Підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти за редакцією В. Г. Бар’яхтара, С. О. Довгого За навчальною програмою авторського колективу під керівництвом Локтева В. М. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України</p>

			(наказ Міністерства освіти і науки України від 31.055.2018 № 551) Фізика 11 Рівень стандарту Підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти за редакцією В. Г. Бар'яхтара, С. О. Довгого За навчальною програмою авторського колективу під керівництвом Локтева В. М. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.04.2019 № 472)
13	Хімія	Навчальна програма з хімії (рівень стандарту) для 10-11 класу загальноосвітніх шкіл, затверджена наказом МОН номер 1407 від 23.10.2017р.	Хімія 11 клас Рівень стандарту Рекомендовано МОН від 12.04.2019 номер 472 Автор: О. Григорович Хімія 10 клас Рівень стандарту Автори: Лашевська, Ющенко 2018р
14	Фізична культура	Навчальна програма з фізичної культури (рівень стандарту) для 10-11 класу загальноосвітніх шкіл, затверджена наказом та надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)	
15	Мистецтво	Навчальна програма з мистецтва (рівень стандарту) для 10-11 класу загальноосвітніх шкіл, затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407	Мистецтво : (рівень стандарту, профільний рівень): підруч. для 10 (11) кл. закл. заг. серед. освіти / О.В. Гайдамака. – Київ : Генеза, 2019. – 224 с. : іл.
16	Інформатика	Інформатика. Навчальна програма для учнів 10-11 класів для закладів загальної середньої освіти (Рівень стандарту) (Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407) Навчальна програма з інформатики (профільний рівень) для 10-11 класів загальноосвітніх шкіл, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року	Інформатика (рівень стандарту) : підруч. для 10-го (11-го/ кл. закл. заг. серед. освіти / Й.Я. Ривкінд [та ін.]. – Київ: «Генеза», 2018. – 144 с.: іл. Інформатика: вебтехнології (вибірковий модуль для 10-11 класів, рівень стандарту)/ Н.В. Речич. – Харків: Вид-во «Ранок», 2020. – 160 с.

			Інформатика. Графічний дизайн (вибірковий модуль для учнів 10–11 класів, рівень стандарту)/Потієнко В.О. – Харків: Вид-во «Ранок», 2020.
17	Астрономія	Програми з фізики та астрономії для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти затверджені Міністерством освіти і науки України наказом № 1539 від 24.11.2017 року. авторського колективу під керівництвом Я.С. Яцківа. Рівень стандарту. 11 клас	Астрономія. Підручник для 11-го класу загальноосвітніх навчальних закладів/ В.Д.Сиротюк, Ю.Б. Мирошніченко – Київ: Генеза, 2019. - 160 с. : іл.
18	Диференційне навчання. Розв’язування задач з хімії 10-11 класи	«Диференційне навчання. Розв’язування задач з хімії 10-11 класи» Автор: С.Г. Дехтяренко (10,11 клас). Лист ІМЗО від 01.07.2020 №22.1/12-Г-465	
19	Вивчаючи міжнародне гуманітарне право	Вивчаючи міжнародне гуманітарне право курс за вибором учнів. Навчальна програма для 10–12 класів закладів загальної середньої освіти затверджена рішенням експертної комісії з громадянської освіти та правознавства від 08 лютого 2024 року (протокол № 1) отримала гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі», який зареєстрований у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 4.0015-2024.	Навчальний посібник.«Вивчаючи міжнародне гуманітарне право» для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти. УКРАЇНСЬКА ГЕЛЬСІНСЬКА СПІЛКА З ПРАВ ЛЮДИНИ ТОВАРИСТВО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА УКРАЇНИ. Авторський колектив: М. Єлігулашвілі, О. Козорог, Т. Короткий, І. Костюк, Т. Ремех, Н. Хендель. Київ-Одеса, Фенікс ,2024
20	Економіка	Програма «Економіка» для учнів 10-11 класів розроблена на основі діючого Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392) та відповідно до положень концепції Нової української школи (2016).	Криховець-Хом’як Л. Я., Длугопольський О. В., Вірковська А. А. К. Економіка (профільний рівень) : підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти. — Тернопіль : Астон, 2019. — 296 с.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
---	--

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти. Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- мови і літератури;
- суспільствознавство;
- мистецтво;
- математика;
- природознавство;
- технології;
- здоров'я і фізична культура.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу в школі є такі типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також важливими формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу проводиться на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, у чом розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція буває комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Для учнів, які готуються здавати заліки або іспити проводяться оглядові консультації, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку здійснюється у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також будуються з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Заняття проводяться і в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

На основі освітньої програми складено навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Навчальний план
Чернівецького ліцею №12 «Ювілейний»
Чернівецької міської ради на 2025/2026 навчальний рік
(профільна середня освіта 10 клас, затверджено наказом Міністерства
освіти і науки України від 20.04.2018 №408, Типова освітня програма
закладів загальної середньої освіти III ступеня (у редакції наказу
Міністерства освіти і науки України 20.06.2025 №890)

Навчальні предмети	10-А клас Біологічний/ інформаційний профілі	10-Б клас Правовий профіль
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Англійська мова	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	2
Правознавство		+3
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+1	3+1
Біологія і екологія	2+5	2
Географія	1,5	1,5
Фізика	3	3
Хімія	1,5	1,5
Фізична культура	3	3
Захист України	2	2
Мистецтво	1,5	1,5
Інформатика	1,5 +0,5(3)	1,5
РАЗОМ	35/5	34,5
<i>Варіативна складова</i>	<i>1,5</i>	
Диференційне навчання. Розв'язування задач з хімії 10-11 класи	0,5	
Вивчаючи міжнародне гуманітарне право		1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи):	38	38

Навчальний план
Чернівецького ліцею №12 «Ювілейний»
Чернівецької міської ради на 2025/2026 навчальний рік
(профільна середня освіта 11 клас, затверджено наказом Міністерства
освіти і науки України від 20.04.2018 №408, Типова освітня програма
закладів загальної середньої освіти III ступеня (у редакції наказу
Міністерства освіти і науки України 20.06.2025 №890)

Навчальні предмети	11-А клас Правовий профіль	11-Б клас Біологічний/ економічний профілі
Українська мова	2+1	2+1
Українська література	2	2
Іноземна мова (англ.)	2+1	2+1
Зарубіжна література	1	1
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Правознавство/економіка	+3	+3
Математика (алгебра та початки аналізу, геометрія)	3+1	3+1
Біологія і екологія	2	2+3
Географія	1	1
Фізика	3	3
Астрономія	1	1
Хімія	2	2
Мистецтво	1,5	1,5
Інформатика	1,5	1,5
Фізична культура	3	3
Захист України	2	2
РАЗОМ	35,5	35,5+5
<i>Варіативна складова</i>		
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи):	38	38

Розділ V. Особливості організації освітнього процесу та застосування в ньому педагогічних технологій.

Вагомого значення на сьогоднішній день набуває аспект педагогіки партнерства між всіма учасниками освітнього процесу.

Педагогіка партнерства ґрунтується на принципах гуманізму й творчого підходу до розвитку особистості. Її метою бачимо створення нового гуманного співтовариства. Головним завданням педагогіки партнерства вбачаємо:

- подолання інертності мислення,
- перехід на якісно новий рівень побудови взаємовідносин між учасниками освітнього процесу.

Це завдання реалізується у спільній діяльності учителя й учнів, учителя батьків, що передбачає взаєморозуміння, єдність інтересів і прагнень з метою особистісного розвитку школярів.

Наші принципи партнерства:

- повага до особистості;
- доброзичливість і позитивне ставлення;
- довіра у стосунках;
- діалог – взаємодія – взаємоповага;
- принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

Утілюючи ідеї педагогіки партнерства, використовують у своїй роботі не тільки стандартні методи організації освітнього процесу, алей в більшій мірі виявляють ініціативу і будують навчання і виховання таким чином, щоб дитина була постійно залучена до спільної діяльності. Як інструменти педагогіки партнерства, використовуються цікаві й захоплюючі розповіді, відверту бесіду, справедливу і незалежну оцінку, заохочення творчих успіхів, особистий приклад, зустрічі з цікавими людьми, спільний пошук рішень, спільні суспільно-корисні справи, благодійні акції тощо.

Упродовж останніх років наполегливо працюємо на моделі освіти, заснованої на ідеології дитиноцентризму.

Дитиноцентризм розуміється як максимальне наближення і виховання конкретної дитини до її сутності, здібностей і життєвих планів.

Актуальними для Нової української школи є такі ідеї дитиноцентризму:

- відсутність адміністративного контролю, який обмежує свободу педагогічної творчості;
- активність учнів у навчальному процесі, орієнтація на інтереси та досвід учнів, створення навчального середовища, яке б перетворило навчання на яскравий елемент життя дитини;
- практична спрямованість навчальної діяльності, взаємозв'язокособистого розвитку дитини з її практичним досвідом;
- відмова від орієнтації освітнього процесу на середнього школяра і обов'язкове врахування інтересів кожної дитини;
- виховання вільної незалежної особистості;

- забезпечення свободи і права дитини в усіх проявах її діяльності, урахування її вікових та індивідуальних особливостей, забезпечення морально-психологічного комфорту дитини;
- впровадження шкільного самоврядування, яке під свободою і самостійністю дитини передбачає виховання гуманістичних та демократичних ідей і світогляду, необхідних сучасному суспільству.

В основі форм організації освітнього процесу є формування, розвиток та перевірка досягнення компетентностей.

Також передбачені віртуальні подорожі, уроки-семінари, лекції конференції, квести, інтерактивні та інтегровані уроки, проблемні уроки, відео-уроки, пресконференції, ділові ігри тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету. Перевірка та оцінювання досягнення компетентностей здійснюється у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття. Для підготовки до оцінювання навчальних досягнень проводяться оглядові консультації на індивідуальних та групових заняттях, які допомагають учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

У закладі впроваджуються інформаційно-комунікаційні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі та принципів інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Вивчивши потребу щодо вибору батьками форм навчання для здобувачів освіти, особливо для категорії осіб, яким не рекомендовано перебування у закладах освіти (особам з хронічними легеневими хворобами; особам, які мають розлади імунної системи; особам із захворюванням на цукровий діабет тощо), прийняли рішення:

1. Визначити пріоритетну форму організації освітнього процесу відповідно до рівня безпеки:

- освітній процес здійснюється наближено до «звичайного» формату заочною формою навчання;
- перевага надається змішаному формату (частково - заочною, частково - за дистанційною формою);
- переведення освітнього процесу в дистанційний формат.

2. Затвердити модель змішаного навчання в закладі освіти з урахуванням можливої необхідності оперативного переходу з очної форми навчання на дистанційну і навпаки.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;

- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
 - контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
 - моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
 - створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Розділ VI. Структура навчального року.

I семестр - з 1 вересня по 23 грудня 2025 року

II семестр – з 5 січня по 31 травня 2026 року

Канікули:

- ❖ **Осінні – 27.10.2025 – 31.10.2025**
- ❖ **Зимові – 24.12. 2025 – 02.01.2026**
- ❖ **Весняні – 23.03.2026- 27.03.2026**
- ❖ **Пасхальні - 13.04.2026-14.04.2026**